

М. Ф. Котляр

Пресняков Олександр Євгенович

ПРЕСНЯКОВ Олександр Євгенович (21. 04(03. 05). 1870, Одеса — 30. 09. 1929, Ленінград, нині Санкт-Петербург) — історик-медієвіст. Член-кореспондент РАН (1920; від 1925 — АН СРСР). 1889 закінчив 1-у Тифліську гімназію (нині Тбілісі), 1893 — Санкт-Петербурзький університет (учень [С. Платонова](#), [О. Лаппо-Данилевського](#)), де був залишений для підготовки до професорського звання, зблизився з *О. Шахматовим*. Від 1895 викладав історію у приватних гімназіях; від 1907 — приват-доцент, від 1918 — професор кафедри російської історії Ленінградського університету (нині Санкт-Петербург); водночас від 1927 — директор Ленінградського відділення Інституту історії Російської асоціації НДІ суспільних наук. Захистив магістерську дисертацію і видав одну з головних своїх праць — «Княжое право в Древней Руси: очерки по X—XII векам» (Санкт-Петербург, 1909; Москва, 1993), надрукував книгу «Образование Великорусского государства: Очерки по истории XIII—XV столетий» (Петроград, 1918), що стала основою докторської дисертації, захищеної 1920. Праці П. мали визначальний вплив на розвиток досліджень з історії Київської Русі, становлення державності, джерелознавства та ін. Його публікації 1907—08 рр. видано під назвою «Лекции по русской истории» (т. 1—2, Москва, 1938—39).

Основні праці

Царственная книга, ее состав и происхождение. Санкт-Петербург, 1893;
Правительствующий Сенат в царствование Елисаветы Петровны и Петра Феодоровича // История Правительствующего Сената. Санкт-Петербург, 1911; Московское царство. Петроград, 1918; Образование Великорусского государства: Очерки по истории XIII—XV

столетий. Петроград, 1918; Москва, 1998; Александр I. Петроград, 1924; Апогей самодержавия. Николай I. Ленинград, 1925.

Рекомендована література

1. Брачев В. С. А. Е. Пресняков и петербургская историческая школа. Санкт-Петербург, 2011.

Бібліографічний опис:

Пресняков Олександр Євгенович / М. Ф. Котляр// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890250>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).